

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ త్ర్యధికశతతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్ర్యధికశతతమః సర్గః ॥

శ్రీరామకర్తృకం రావణస్య భర్తృనం రామేణాహతస్య రావణస్య
తదీయసారథినా రణాద్ బహిరపనయనం

స తు తేన తదా క్రోధాత్ కాకుత్స్థేనార్దితో భృశం ।

రావణః సమరశ్లాఘీ మహాక్రోధముపాగమత్ ॥ 6.103.1 ॥

స దీప్తనయనోఽమర్షాచ్ఛాపముద్యమ్య వీర్యవాన్ ।

అభ్యర్థయత్ సుసంక్రుద్ధో రాఘవం పరమాహవే ॥ 6.103.2 ॥

బాణధారాసహస్త్వైస్తైః స తోయద ఇవాంబరాత్ ।

రాఘవం రావణో బాణైస్తటాకమివ పూరయన్ ॥ 6.103.3 ॥

పూరితః శరజాలేన ధనుర్ముక్తేన సంయుగే ।

మహాగిరిరివాకంప్యః కాకుత్స్థో న ప్రకంపతే ॥ 6.103.4 ॥

స శరైః శరజాలాని వారయన్ సమరే స్థితః ।

గభస్తీనివ సూర్యస్య ప్రతిజగ్రాహ వీర్యవాన్ ॥ 6.103.5 ॥

తతః శరసహస్రాణి క్షిప్తహస్తో నిశాచరః ।

నిజఘానోరసి క్రుద్ధో రాఘవస్య మహాత్మనః ॥ 6.103.6 ॥

స శోణితసమాదిగ్ధః సమరే లక్ష్మణాగ్రజః ।

దృష్టః పుల్ల ఇవారణ్యే సుమహాన్ కింశుకద్రుమః ॥ 6.103.7 ॥

శరాభిఘాతసంరబ్ధః సోఽభిజగ్రాహ సాయకాన్ |
కాకుత్స్థః సుమహాతేజా యుగాంతాదిత్యవర్చసః || 6.103.8 ||

తతోఽన్యోన్యం సుసంరబ్ధౌ తావుభౌ రామరావణౌ |
శరాంధకారే సమరే నోపలక్షయతాం తదా || 6.103.9 ||

తతః క్రోధసమావిష్టో రామో దశరథాత్మజః |
ఉవాచ రావణం వీరః ప్రహస్య పరుషం వచః || 6.103.10 ||

మమ భార్యా జనస్థానాదజ్ఞానాద్ రాక్షసాధమ |
హృతా తే వివశా యస్మాత్ తస్మాత్ త్వం నాసి వీర్యవాన్ || 6.103.11 ||

మయా విరహితాం దీనాం వర్తమానాం మహావనే |
వైదేహీం ప్రసభం హృత్వా శూరోఽహమితి మన్యసే || 6.103.12 ||

స్త్రీషు శూర వినాథాసు పరదారాభిమర్శనం |
కృత్వా కాపురుషం కర్మ శూరోఽహమితి మన్యసే || 6.103.13 ||

భిన్నమర్యాద నిర్లజ్జ చారిత్రేష్వనవస్థిత |
దర్పాన్మృత్యుముపాదాయ శూరోఽహమితి మన్యసే || 6.103.14 ||

శూరేణ ధనదభ్రాత్రా బలైః సముదితేన చ |
శ్లాఘనీయం మహాత్కర్మ యశస్యం చ కృతం త్వయా || 6.103.15 ||

ఉత్సేకేనాభిపన్నస్య గర్హితస్యాహితస్య చ |
కర్మణః ప్రాప్నుహీదానీం తస్యాద్య సుమహాత్ ఫలం || 6.103.16 ||

శూరోఽహమితి చాత్మానమవగచ్ఛసి దుర్మతే |
నైవ లజ్జాస్తి తే సీతాం చౌరవద్ వ్యపకర్షతః || 6.103.17 ||

యది మత్సన్నిధౌ సీతా ధర్షితా స్యాత్ త్వయా బలాత్ |
బ్రాతరం తు ఖరం పశ్యేస్తదా మత్స్యాయకైర్హతః || 6.103.18 ||

దిష్ట్యాసి మమ మందాత్మంశ్చక్షుర్విషయమాగతః |
అద్య త్వాం సాయకైస్తీక్షణైర్నయామి యమసాదనం || 6.103.19 ||

అద్య తే మచ్ఛరైశ్చిన్నం శిరో జ్వలితకుండలం |
క్రవ్యాదా వ్యపకర్షంతు వికీర్ణం రణపాంసుషు || 6.103.20 ||

నిపత్యోరసి గృధ్రాస్తే క్షితౌ క్షిప్తస్య రావణ |
పిబంతు రుధిరం తర్షాద్ బాణశల్యాంతరోత్థితం || 6.103.21 ||

అద్య మద్బాణభిన్నస్య గతాసోః పతితస్య తే |
కర్షన్ త్వంత్రాణి పతగా గరుత్మంత ఇవోరగాన్ || 6.103.22 ||

ఇత్యేవం స వదన్ వీరో రామః శత్రునిబర్హణః |
రాక్షసేంద్రం సమీపస్థం శరవర్షైరవాకిరత్ || 6.103.23 ||

బభూవ ద్విగుణం వీర్యం బలం హర్షశ్చ సంయుగే |
రామస్యాస్త్రబలం చైవ శత్రోర్నిధనకాంక్షిణః || 6.103.24 ||

ప్రాదుర్భూవురస్త్రాణి సర్వాణి విదితాత్మనః |
ప్రహర్షాచ్చ మహాతేజాః శీఘ్రహస్తతరోఽభవత్ || 6.103.25 ||

శుభాన్యేతాని చిహ్నాని విజ్ఞాయాత్మగతాని సః |
భూయ ఏవార్దయద్ రామో రావణం రాక్షసాంతకృత్ || 6.103.26 ||

హరీణాం చాశ్మనికరైః శరవర్షైశ్చ రాఘవాత్ |
హన్యమానో దశగ్రీవో విఘ్నార్ణహృదయోఽభవత్ || 6.103.27 ||

యదా చ శస్త్రం నారేభే న చకర్ష శరాసనం |
నాస్య ప్రత్యకరోద్ వీర్యం విక్లవేనాంతరాత్మనా || 6.103.28 ||

క్షిప్తాశ్చాశు శరాస్తేన శస్త్రాణి వివిధాని చ |
మరణార్థాయ వర్తంతే మృత్యుకాలోఽభ్యవర్తత || 6.103.29 ||

సూతస్తు రథనేతాస్య తదవస్థం నిరీక్ష్య తం |
శనైర్యుద్ధాదసంభ్రాంతో రథం తస్యాపవాహయత్ || 6.103.30 ||

రథం చ తస్యాథ జవేన సారథి -
ర్నివార్య భీమం జలదస్వనం తదా |
జగామ భీత్యా సమరాన్మహీపతిం
నిరస్తవీర్యం పతితం సమీక్ష్య || 6.103.31 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే త్ర్యధికశతతమః సర్గః ||